

Tabelul propunerilor și obiecțiilor prezentate referitor la Regulamentul cu privire la dirijarea prin dispecerat a sistemului electroenergetic

Punctul propus spre modificare	Text conform proiectului	Redacția propusă de titularul de licență care a prezentat avizul	Obiecțiile și argumentele ANRE privind acceptarea sau respingerea propunerii
S.A. „CET - NORD” (aviz nr. 01-9/484 din 07.06.18)			
		Obiecții sau propuneri nu sînt	
Î.S. „Moldelectrica” (aviz nr.46-54/953 din 07.06.18)			
		Propuneri și recomandări nu sînt	
Î.C.S. RED Union Fenosa S.A.			
Pct.12	Un centru de dispecer cuprinde cel puțin două structuri:	Un centru de dispecer cuprinde cel puțin două subdiviziuni:	Se acceptă
Capitolul III	Organizarea dirijării prin dispecerat a sistemului electroenergetic	Necesar de luat in considerare structura existenta a întreprinderii. E bine de elaborat o organigrama ierarhica .	Nu se acceptă. Elaborarea organigrama ierarhică nu ține de prevederile Regulamentului dat. Aceasta ține de procedura internă a întreprinderii.
Termoelectrica S.A. (aviz nr.1763 din 27.06.2018)			
Pct.9	Deciziile și acțiunile personalului de dirijare prin dispeceratcer pentru prevenirea avariilor, limitarea extinderii acestora și revenirea la starea normală de funcționare au prioritate față de interesele individuale sau/și de grup ale participanților pieței energiei electrice, dacă aceste decizii și acțiuni sunt luate în scopul asigurării securității aprovizionării cu energie electrică.	De substituit sintagma „personalului de dirijare prin dispeceratcer” cu sintagma „personalului de dirijare prin dispecerat”	Se acceptă
Pct.21	Comanda nemijlocită este comanda operațională prin care se exercită autoritatea de dirijare prin dispecerat proprie centrului de dispecer respectiv sau a altor centre de dispecer ierarhic superioare, asupra echipamentelor prevăzute în ordinul de investire, prin telecomanda și/sau prin efectuarea convorbirilor direct între personalul de comandă operațională al centrului de dispecer respectiv și personalul operațional din instalații sau zone de rețea.	De reformulat „ <i>personalul operational din instalații sau zone de rețea</i> ” <u>Argumentare:</u> personalul operational nu se afla in instalalii, dar monitorizeaza fluxurile de date, starea infrastruaurii, obtine diagnosticul problemelor care afecteaza regimul normal de functionare a instalatiilor etc.	Se acceptă Se modifică Personalul operational care deservește instalatii sau zone de rețea
Pct.23	Comanda echipamentelor și instalațiilor din camera de comandă a stației sau centralei electrice de către personalul de comandă	De suplinit punctul dat cu sintagma „ <i>centrala electrica de termoficare</i> ”	Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare

	operațională nu reprezintă telecomanda în sensul prezentului Regulament.	<u>Argumentare:</u> Legea Nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării	
Pct.24	Într-o instalație: centrală electrică, stație electrică, comanda nemijlocită se atribuie, de regulă, la cel mult două centre de dirijare prin dispecerat.	De suplinit punctul dat cu sintagma „centrala electrica de termoficare” <u>Argumentare:</u> Legea Nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării	Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare
Pct.30	Unitățile gestionare au responsabilitatea luării tuturor măsurilor necesare ca instalațiile să funcționeze în condiții de siguranță la parametrii stabiliți, să asigure efectuarea lucrărilor de mentenanță în conformitate cu normele în vigoare, să asigure intervenția promptă în situații de avarii (incidente), cu disponibilizarea echipamentelor în timpul cel mai scurt posibil, conform cerintelor centrului de dispecer cu autoritate de decizie.	De exclus textul „conform cerințelor centrului de dispecer cu autoritate de decizie” <u>Argumentare:</u> Este o implicare a agentului economic.	Nu se acceptă Autoritatea de decizie este exercitată de către agentul economic care deține echipamentele, prin urmare nu este o implicare în activitatea agentului economic.
Pct.32 subp.2)	Centrul de dispecer al unității gestionare ce nu are competența asupra unor echipamente din instalațiile unității respective (aceasta fiind în autoritatea de decizie sau în competența centrelor de dispecer superioare) are sarcini, responsabilități și drepturi privind: 1) regimul și siguranța echipamentelor sub aspectul funcționării acestora în cadrul instalațiilor aflate în operarea unității respective și asupra cărora își exprimă punctul de vedere în relațiile cu centrele de dispecer care au competență, respectiv autoritate de decizie; 2) primirea, analiza la nivelul său, exprimarea punctului său de vedere, avizarea și înaintarea cererilor, precum și primirea – transmiterea răspunsurilor; 3) predarea echipamentelor pentru lucrări admitenților, primirea și darea confirmărilor respective.	Nu este clar ce reprezintă „Centrul de dispecer al unității gestionare ce nu are competența asupra unor echipamente” Nu este clar specificat modul și ce fel de raspunsuri se primesc-transmit.	Sintagma respectivă trebuie examinată în întreg contextul regulamentului

<p>Pct.37</p>	<p>Echipamentele care prin ordinele de investire emise nu sunt atribuite în autoritatea de decizie a unui centru de dispecer, rămân în autoritatea de decizie a unității gestionare, care emite ordin de investire pentru aceste echipamente, numit ”ordin de investire intern”. Unitățile gestionare își exercită această autoritate de decizie prin personalul propriu de conducere și operațional (dispecerul șef de tură pe centrală electrică, inginerul de serviciu pe centrală sau șeful de tură din stațiile electrice etc.).</p>	<p>De suplinit punctul dat cu sintagma „centrala electrica de termoficare”</p> <p><u>Argumentare:</u> Legea Nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termica și promovarea cogenerării</p>	<p>Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare</p>
<p>Pct.38</p>	<p>Subordonarea de dispecer constă în stabilirea unor relații ierarhice între centrele de dispecer, precum și între centrele de dispecer și personalul operațional din centralele electrice, stații electrice și zone de rețea, în exercitarea autorității dirijării prin dispecerat.</p>	<p>De suplinit punctul dat cu sintagma „centrala electrica de termoficare”</p> <p><u>Argumentare:</u> Legea Nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termica și promovarea cogenerării</p>	<p>Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare</p>
<p>Pct.71</p>	<p>La nivelul instalațiilor, pentru fiecare centrală electrică, stație, zonă de rețea electrică se elaborează propuneri de scheme normale de funcționare, în concordanță cu schemele normale ale rețelei electrice din autoritatea de dirijare prin dispecerat a centrelor de dispecer. Acestea se aprobă de către conducătorul tehnic al unității gestionare. Schema normală trebuie să permită funcționarea sigură și economică a instalației respective.</p>	<p><u>Argumentare:</u> Legea Nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termica și promovarea cogenerării</p>	<p>Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare</p>
<p>Pct.96 subp. 3)</p>	<p>La întocmirea programului de funcționare a centralelor electrice se aplică reglementările specifice emise de ANRE, avându-se în vedere următoarele:</p> <p>3) ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile;</p>	<p>De concretizat in baza carui indicator se va determina ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile.</p> <p><u>Argumentare:</u> Regulamentul trebuie sa stabileasca norme concrete pentru a fi aplicat. De ex. .ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile creata in baza prefului mediu pe MWh oprit in sens descrescator sau in baza pret-cantitate din ofertele zilnice de energie de echilibrare.</p>	<p>Nu se acceptă Ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile va fi stabilită în conformitate cu prevederile Regulilor pieței energiei electrice</p>

<p>Pct.97</p>	<p>Producatorii trebuie să pună la dispoziția dispecerului întreaga putere disponibilă, inclusiv cea neinclusă în programul de funcționare, pentru rezolvarea abaterilor de la program sau a incidentelor în SE.</p>	<p>Nu este clar ce se subînțelege prin sintagma „putere disponibilă cea neinclusă în Programul de funcționare” și cine decide că este abatere de la program sau incident în SE: DEC. DET. DED. DEL sau altcineva? Reieșind din prevederile Legii 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, sarcina de energie electrică depinde de cea termică și, prin urmare, majorarea volumului de energie electrică va duce la majorarea pierderilor de energie termică. Astfel producerea energiei electrice în regim de condensare pentru asigurarea necesarului de putere în situațiile excepționale va duce la creșterea costurilor de producere care nu vor fi acoperite tarifar. În același timp, la momentul actual în perioada caldă a anului CET Sursal „Termoelectrică” S.A. este scoasă din funcțiune pentru repararea sezonieră, respectiv în cazul solicitării de a pune la dispoziție întreaga putere disponibilă cum va fi asigurată aceasta.</p>	<p>Noțiunea de „putere disponibilă” urmează a fi examinată prin prisma prevederilor Regulilor pieței energiei electrice. Orice producător de energie electrică poate participa la piețele organizate de energie electrică beneficiind de plata pentru energia produsă. Centralele cu termoficare pot activa și pe piața liberă de energie electrică ca centrale cu condensare, beneficiind de prețul energiei electrice produse în acest regim de funcționare, format în condițiile de piață.</p>
<p>Pct.98</p>	<p>DCD programează rezervele de putere activă (rezerva de reglaj primar, rezerva de reglaj secundar, rezerva de reglaj terțiar, rezerva terțiară lentă) astfel încât să se asigure parametrii tehnici de calitate ai energiei electrice, conform Codului tehnic al RET.</p>	<p>De substituit sintagma „Codului tehnic al RET” cu sintagma „Normelor tehnice ale rețelelor electrice transport”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Hotărârea ANRE Nr. 266 din 20.11.2007cu privire la aprobarea Normelor tehnice ale rețelelor electrice de transport</p>	<p>Se acceptă Se modifică după cum urmează: „DCD programează rezervele de putere activă (rezerva de reglaj primar, rezerva de reglaj secundar, rezerva de reglaj terțiar, rezerva terțiară lentă) astfel încât să se asigure parametrii tehnici de calitate ai energiei electrice, conform Normelor tehnice ale rețelelor electrice, iar în cazul substituirii lor, conform Codului rețelelor electrice”</p>
<p>Pct.106 subp. 2)</p>	<p>2) programele de compensare a schimburilor neplanificate de energie electrică calculate de Centrul de coordonare a decontării la care este afiliat OST</p>	<p>Cine este Centrul de coordonare a deconectării?</p> <p><u>Argumentare:</u> pentru concretizare</p>	<p>Centrul de Coordonare a Decontării este o subdiviziune specializată a OST</p>
<p>Pct.106 subp. 4)</p>	<p>4) programele de ajutoare de avarie sau returnare a acestora convenite cu OST ai</p>	<p>Ce se subînțelege prin programe de ajutoare de avarie sau de returnare ?</p>	<p>Nu se acceptă Nu aduce îmbunătățirea textului</p>

	sistemelor interconectate, în baza convențiilor și acordurilor în vigoare în cazul funcționării interconectate;	<u>Argumentare:</u> pentru concretizare	
Pct.109	DCD comunică programul schimburilor de energie Centrului de coordonare a decontării, în condițiile convenite cu acesta	Cine este, ce reprezintă acest centru? <u>Argumentare:</u> pentru concretizare	Centrul de Coordonare a Decontării este o subdiviziune specializată a OST
Pct.113	DCD și TSO ai sistemelor electroenergetice vecine aflate în funcționare interconectată cu SE vor corela schemele programate de funcționare ale rețelelor lor, în măsura în care aceasta corelare este cerută de siguranța funcționării	De descifrat abrevierea TSO	Se acceptă Abrevierea TSO a fost înlocuită cu OST
Pct.125 subp.15)	numele fiecărei persoane/ admitent: funcția, unitatea gestionară de care aparține, căreia i se va preda pentru lucrări echipamentul de către persoana de comandă operațională; numele acestora vor fi înaintate numai la nivelul centrului de dispecer care va preda echipamentul;	De reformulat sintagma „unitatea gestionară de care aparține, careia i se va preda pentru lucrări echipamentul de către persoana de comanda operatională” <u>Argumentare:</u> nu este clar sensul	Se acceptă Subpunctul a fost reformulat după cum urmează: „numele fiecărei persoane/ admitent căreia i se va preda pentru lucrări echipamentul de către persoana de comandă operațională (funcția, unitatea gestionară de care aparține). Numele acestora vor fi înaintate numai la nivelul centrului de dispecer care va preda echipamentul”
Pct.125		De modificat numerotarea subpunctelor: 18,19.20	Se acceptă A fost introdus un punct nou 126.
Pct.135	Unitatea gestionară rămâne responsabilă pentru declararea cererii cu caracter de prevenire de incident sau operativă și asigură respectarea normelor N.S.P.M. ca și la cererile întocmite în scris.	De substituit în tot textul regulamentului N.S.P.M. (norme de sanatare protecție a muncii) cu sintagma „N.S.S.M.- Norme de securitate și săăatate în muncă” <u>Argumentare:</u> Legea 186 din 10.07.2008 securitalii și sănătații în muncă.	Se acceptă
Pct.144	Dispozițiile personalului de conducere administrativă al centralelor electrice, stațiilor și zonelor de rețea electrică, referitoare la echipamentele care, conform ordinului de investire a instalațiilor, intră în autoritatea de dirijare prin dispecerat a unor centre de dispecer superioare, se execută de către personalul operațional cu aprobarea personalului de comandă operațională care are autoritate de decizie asupra	De substituit în tot textul regulamentului sintagma „centrale electrice” cu sintagma „centrale electrice de termoficare” <u>Argumentare:</u> Conform prevederile Legii 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării	Nu se acceptă Noțiunea de centrală electrică cuprinde și centralele electrice de termoficare

	echipamentelor respective.		
Pct.160 subp.2)	2) execută programele de retragere și redare în exploatare a echipamentelor, de dare în exploatare a echipamentelor noi, de probe și măsurători;	Prin sintagma „redare in exploatare” se subînțelege punerea in functiune dupa scoaterea utilajului din rezerva sau lucrări de reparație? <u>Argumentare:</u> Pentru concretizare	Nu se acceptă Sintagma „redare” are un sens stric stabilit de prezentul regulament
Pct.163	Dispecerul de serviciu de la centrele de dispecer asigură achiziționarea și transmiterea informațiilor stabilite prin reglementările în vigoare.	Ce se subînțelege prin achiziționarea informațiilor?	Se acceptă Se modifică conform textului următor: „Dispecer asigură colectarea și transmiterea informațiilor stabilite prin reglementările în vigoare”
Pct.171	La terminarea lucrărilor, personalul operațional va declara personalului de comandă operațională de la centrul de dispecer cu comanda nemijlocita că echipamentele se pot reda în exploatare. Centrul de dispecer cu autoritate de decizie stabilește starea operațională a echipamentului.	Prin sintagma „redare in exploatare” se subînțelege punerea in functiune dupa scoaterea utilajului din rezerva sau lucrări de reparație? <u>Argumentare:</u> Pentru concretizare	Nu se acceptă Sintagma „redare” are un sens stric stabilit de prezentul regulament
Pct.173	Dacă dintr-o cauză oarecare executarea manevrelor nu a fost începută la data și ora indicată, durata aprobată se reduce în mod corespunzător, termenul stabilit pentru repunerea în funcțiune (redarea în exploatare și aducerea în stare operațională prevăzută) rămânând cel anterior. În astfel de cazuri, la solicitarea emitentului cererii, centrul de dispecer care a dat aprobarea va analiza posibilitatea de decalare a termenului de repunere în funcțiune a echipamentului respectiv și va comunica solicitantului răspunsul, pe linie ierarhică operațională. Durata aprobată nu se poate prelungi decât cu permisiunea centrului de dispecer care a dat aprobarea inițială.	Prin sintagma „redare in exploatare” se subînțelege punerea in functiune dupa scoaterea utilajului din rezerva sau lucrări de reparație? <u>Argumentare:</u> Pentru concretizare	Nu se acceptă Sintagma „redare” are un sens stric stabilit de prezentul regulament
Pct.175 subp.3)	3) ordinul de investire a autorității de dirijare prin dispecerat	Cine urmeaza sa elaboreze și sa aprobe ordinul de investire a autoritatii de dirijare	Ordinul de investire în conformitate cu textul

		prin dispecerat?	regulamentului este elaborat și aprobat de către unitatea gestionară
Pct.176		Literele a),b),c),d) de substituit cu cifre:1,2,3,4/	Se acceptă
Pct.178	Orice echipament sau element care este legat la o instalație aflată în exploatare, chiar dacă nu a fost pus în funcțiune, se va considera, în spiritul prezentei reglementari și prevederilor normelor de sănătate și protecție a muncii la transportul și distribuția energiei electrice (NSPM – TDEE), ca un echipament aflat în exploatare și intră în autoritatea centrelor de dispecer sau a personalului operațional, conform ordinului de investire.	Ce se subînțelege prin sintagma „spiritul prezentei reglementari”? De substituit în tot textul regulamentului N.S.P.M. (norme de sanătate p proteepe a muncii) cu sintagma N.S.S.M. Norme de securitate sanătate in munca.	Se acceptă Punctul respectiv a fost reformulat sub următoarea formă: „Orice echipament sau element care este legat la o instalație aflată în exploatare, chiar dacă nu a fost pus în funcțiune, se va considera, conform prezentei reglementari și prevederilor normelor de sănătate și protecție a muncii la transportul și distribuția energiei electrice (NSSM – TDEE), ca un echipament aflat în exploatare și intră în autoritatea centrelor de dispecer sau a personalului operațional, conform ordinului de investire
Pct.217		De discifrat în textul regulamentului abrevierea TSO	Se acceptă Abrevierea TSO a fost înlocuită cu OST
Pct.231	În caz de necesitate, după epuizarea rezervelor de putere, personalul operațional de la centrele de dispecer cu autoritate de decizie va dispune măsuri pentru reducerea consumului prin sacrificii sau limitări, conform normativelor specifice.	Ce se subînțelege prin sintagma „sacrificii” ?	Se acceptă Cuvântul „sacrificii” a fost înlocuit cu „sistări”
Pct.234	DCD poate solicita ajutor de avarie de la TSO ai sistemelor electroenergetice cu care funcționează interconectat și cu care are încheiate convenții în acest sens, în cazul unor deficite de putere în SE sau al unor incidente grave.	Ce se subînțelege prin sintagma „J)CD poate solicita ajutor de avarie”? Poate se are în vedere poate solicita ajutor in caz de avarie?	Nu se acceptă Această prevedere ține doar de atribuțiile OST
Pct.235	DCD poate acorda ajutor de avarie la cerere sistemelor electroenergetice cu care funcționează interconectat conform acordurilor de funcționare interconectată	Analog pct.234	Nu se acceptă Această prevedere ține doar de atribuțiile OST
Pct.236	Încărcarea centralelor electrice pentru acoperirea consumului și realizarea schimburilor convenite cu sistemele electroenergetice interconectate cât și repartiția sarcinii pe centralele electrice se va face în conformitate cu ordinea de	Ce se subînțelege prin sintagma „energia electrica produsa la centralele cu termoficare”? De descifrat abrevierea SRE.	Se acceptă Sintagma „centralele electrice cu termoficare” se substituie cu „centralele electrice de termoficare”, iar abrevierea „SRE” se substituie cu „surse regenerabile de energie”

	merit/notificările fizice ale producătorilor ținând cont de principiul dispecerizării prioritare a energiei electrice produse de centralele electrice eligibile care produc din SRE și de la centralele cu termoficare urbană, de starea agregatelor centralelor electrice, siguranța funcționării sistemului electroenergetic, politica de combustibil și de exploatare complexă a resurselor hidroenergetice, funcționarea centralelor electrice de termoficare și funcționarea economică a întregului SE.		
Pct.237	Pornirile/opririle centralelor termoelectrice se vor face numai la dispoziția sau cu aprobarea dispecerului cu autoritate de decizie.	De substituit sintagma „centralelor termoelectrice” cu sintagma „ centralelor termoelectrice cu termoficare” <u>Argumentare:</u> Conform prevederile Legii 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării	Nu se acceptă Prevederea ține de centralele termoelectrice
Pct.238		Analog Pct.237	Nu se acceptă Prevederea ține de centralele termoelectrice
Pct.249 subp.4)	4) să ia cunoștință de dispozițiile apărute sau anulate în intervalul de timp de la ultimul său schimb, precum și procedurile, instrucțiunile, documentele etc. nou apărute, modificate sau anulate și să semneze de luare la cunoștință;	De expus în următoarea redacție: 4),, sa ia cunoștință cu dispozițiile apărute sau anulate în intervalul de timp de la ultimul său schimb, precum și procedurile, instrucțiunile, documentele etc. nou aparute, modificate sau anulate și sa semneze privind informarea,,	Se acceptă parțial Textul a fost modificat după cum urmează: „să ia cunoștință confirmând prin semnătură de dispozițiile apărute sau anulate în intervalul de timp de la ultimul său schimb, precum și procedurile, instrucțiunile, documentele etc. nou apărute, modificate sau anulate”
Pct.277	Instructajul personalului de comandă operațională și a personalului operațional se va efectua de către personal autorizat, lunar sau semestrial, cel puțin o zi lucrătoare pe lună.	Nu este clar mesajul. De reformulat	Se acceptă parțial A fost exclusă sintagma „pe lună”.